

20. ÉVFOLYAM 2. SZÁM
2023. JÚNIUS 16.

VASI MÉRNÖK

TER

TISZTÚJÍTÁS A KTE-BEN

Gombás Mónika
Szabó Eszter

A Közlekedéstudományi Egyesület
május 18-án tartotta tisztújító
küldött-közlőgyűlését Budapesten.

Újabb négy évre elnöknek választották dr. Fónagy Jánost, a Gazdaságfejlesztési Minisztérium parlamenti államtitkárát, miniszterhelyettest. Az egyesület új főtitkára dr. Horváth

Balázs, a Széchenyi István Egyetem Építész-Építő- és Közlekedésmérnöki Karának dékánja lett. A közgyűlés megújította az elnökséget is, amelyben a következő négyéves ciklusban há-

rom Vas vármegyei mérnök is helyet, szavazatot kapott: Tóthné Temesi Kinga főtitkár-helyettesként, Stangl Imre és Szabó Eszter elnökségi tagként vesz részt a szervezet munkájában.

TARTALOMJEGYZÉK

VASIAK A KTE ÚJ ELNÖKSÉGÉBEN ^{HÍR} 2

4-7 EZ TÖRTÉNT
JUNIÁLIS

HÁZUNK TÁJA
ÉVES TAGGYŰLÉS 8-9

HÁZUNK TÁJA
BESZÁMOLÓ A 2022-ES ÉVRŐL 10-12

HÁZUNK TÁJA
MUNKATERV 2023- BAN 13

HÁZUNK TÁJA
CIKLUSSTRATÉGIA ÉS PÉNZÜGYI TERVEK 14-15

EZ TÖRTÉNT
KÖZLEKEDÉSFEJLESZTÉSI KONFERENCIA 16-17

EZ TÖRTÉNT
FORGALOMTECHNIKAI ANKÉT - MUSTRA 18-19

EZ TÖRTÉNT
SZAKMAI NAP A ZALAZONE JÁRMŰPÁLYÁN 20-21

SÍNVI LÁG
ALAPÉPÍTMÉNYHIBÁS SZAKASZOK JAVÍTÁSA 22-23

▪ TÉR ▪ a Vas Vármegyei Mérnöki Kamara lapja ▪ Alapította: a Vas Megyei Mérnöki Kamara ▪ Megjelenés: online ▪ Az újságban megjelenő adatok valóságtartalmáért a kiadó nem vállal felelősséget. ▪ Főszerkesztő: Gombás Mónika ▪ A szerkesztőbizottság elnöke: Tóthné Temesi Kinga ▪ A szerkesztőbizottság tagjai: dr. Engi Zsuzsanna, Nádor István, Szabó Eszter ▪ Arculattervezés: Yellow Design ▪ Tördelés, nyomdai előkészítés: Dpix Kft. ▪ Nyomdai munka: Yeloprint Kft. 9700 Szombathely, Géfin Gyula utca 11-13. ▪ Ügyvezető igazgató: Dávid Péter ▪ Kiadja: Vas Vármegyei Mérnöki Kamara ▪ Felelős kiadó: Nádor István, a Vas Vármegyei Mérnöki Kamara elnöke ▪ Címlapon és hátsó borítón: Juniális ▪ 2. oldal - Fotó: Berg Tamás ▪ 19. oldal - Fotó: Cseh Gábor

JUNIÁLISAL INDULT A NYÁR

Gombás Mónika

*Jótekonysági, nyárköszöntő juniálist rendezett tagjainak a Vas Vármegyei Mérnöki Kamara. A jó hangulatú, családi esemény fő célja az adománygyűjtés volt: az ukrán Litera Egyesület részére adakoztak a résztvevők, a gyerekek cserében versmondással, tánc produkcióval, énekléssel örvendeztették meg a közönséget. A humort Mogács Dániel stand up humorista szolgáltatta. A június 3-i programon a gasztronómiai élmény sem maradt el: a szombathelyi Kámon-Hús Kft. ízletes lacipecsenyé-
éteiből falatozhattak a jelenlévők, a gyerekek fagyit is kaptak. Az ingyenes rendezvényt a kamara állandó szponzora, az Aptiv Services Hungary Kft. támogatta.*

A juniális a vasi mérnök programok ismert fellépőjével, Peltzer Géza erdőmérnök, újságíró, harmonikás zenés bevezetésével indult. Társával, Horváth „Dudu” Dániellel hangolták virtuóz darabokkal, népszerű melódiákkal a publikumot. Dudu hegedűművész, idén vehette át a Rotary Klubtól a Kiss Sándor-díjat, Géza a város első Sajtódíjasaként ma már csak a zenének él. Kettejük műsora kellően megalapozta a hangulatot.

Az ukrániai háború kitörése után számos gyermek és nő talált menedéket Magyarországon. Az ő támogatásukra, megsegítésükre elsőként alakult meg Vas megyében a Litera Egyesület. A szervezet humanitárius, oktatási és pszichológiai támogatást ad a Szombathelyen, és környékén élő ukránoknak. Működtetnek egy oktatási és szórakoztató központot: az intézményben jelenleg mintegy nyolcvan diák tanul a régió különböző városaiból. Ezeknek a gyerekeknek egy része mutatta be ukránul és magyarul, hogy mit tanultak, tudnak, mit hoztak hazájukból. A megható műsor után Mo-

gács Dániel színész, bábművész, stand up humorista lépett a színpadra: fekete ruhájában, fekete humorával beütött mondandójával.

Dobar dan! – köszöntette a vendégeket Horváth Gyula Vladimír villamosmérnök, aki a szombathelyi horvátok Guslice tamburazenekarának tagja. Az együttes idestova tíz éve gazdagítja Szombathely

horvát kulturális kínálatát: gradistyei, szlavóniai és dalmáciai horvát dallamokat hívnak elő. Szívből, szeretetből zenélnek: ahol muzsikálnak, ott általában nem marad el a jókedv, a jó hangulat, örömmel a javából, amit előadnak. Nem először szerepeltek a vasi mérnökök rendezvényén, a Vasi Mérnökbálok örökös előadói.

A délután során összegyűlt pénzügyi adományt Nádor István, a Vas Vármegyei Mérnöki Kamara elnöke adta át Maryna Snitkónak, a Litera Egyesület képviselőjének. A nap nyeregménysorsolással ért véget, Perlaki Nóra műsorvezető három ajándékot sorsolt ki, adott át a szerencsésnek: egy ingyenes parkolóbérletet a ka-

marai székhely előtti útszakasz külső sávjában, (nem fizetős a parkolás ezen a helyen), egy nyertesnek Peltzer Géza elhúzta a „nótáját”, két, juniális póló – egy férfi és egy nő – is gazdára talált, illetve egy tag ingyenesen vehet részt a Vas Vármegyei Mérnöki Kamara őszi, szakmai tanulmányútján.

A 2023. ÉVI TAGGYŰLÉS

Gombás Mónika

A Vas Megyei Mérnöki Kamara május 4-én tartotta éves taggyűlését a szombathelyi Martineum Felnőttképző Akadémia dísztermében.

Az elnöki köszöntő, a levezető elnök, a jegyzőkönyvvezető, a jegyzőkönyv-hitelesítők megválasztása, a napirend elfogadása, továbbá a határozatképesség megállapítása után a jelenlévők módosították a Vas Megyei Mérnöki Kamara Alapszabályát. Nádor István beszámolt a 2022-es évről, ismertette a 2023-as munkatervet. Tóthné Temesi Kinga az előző év költségvetéséről, az egyszerűsített éves mérlegről tájékoztatót, az alelnök előterjesztette az idei, illetve a következő évi költségvetést. A Felügyelő Bizottság elnöke, Horváth Óri Györgyné, és Somogyi Péter, az Etikai és Fegyelmi Bizottság elnöke ér-

tékelte a tavalyi esztendőt. Dr. Bánhidi Péter kamarai titkár előterjesztette a Választási Jelölő Bizottság tagjainak és póttagjainak megválasztását, majd az elismerések átadására került sor. Hagyományosan ezen a rendezvényen kapják meg kitüntetésüket az előző évben kiemelkedő munkát végző mérnökök. Bodányi Ödön Díjat vehetett át Németh István okleveles gépészmérnök, a Vas Megyei Mérnöki Kamara alapító tagja, mezőgazdasági gépészmérnök, energetikai szakmérnök. A kamara Kiemelkedő Mérnöki Munkáért Díjat adományozott Perinyész István okleveles környezetmér-

nőknek, Sümeginé Tekauer Mónika építőmérnöknek, aki a MÁV Zrt. műszaki szakügyintézője, környezetgazdálkodási szakmérnök. Stangl Imre építőmérnök ugyanezzel a kitüntetéssel gazdagodott: szakmai pályafutása során a kezdetektől a nyugdíjba vonulásáig a MÁV Zrt. dolgozója volt, vasúti szakterületen több ciklus óta a kamara közlekedési szakcsoportjának minősítő bizottsági elnöke. A Vas Megyei Fiatal Mérnöke elismerő oklevelet 2022-ben Bindics Attila érdemelte ki, aki a bajai Eötvös József Főiskolán szerzett környezetmérnök, építőmérnök diplomát.

Beszámoló a 2022-es évről

Nádor István

Az elmúlt évek után, a koronavírus-járvány múltával, a Vas Megyei Mérnöki Kamara működése is visszatérhetett a normál menetrendbe, a személyes ügyintézésre. Beszámoló a 2022-es évről.

SZERVEZETI, MŰKÖDÉSI ADATOK

Tagok létszáma: 458 fő
Műszaki ellenőrök, felelős műszaki vezetők létszáma: 204 fő
Erőfeszítéseink ellenére, sajnos továbbra sem történt lényegi változás, taglétszámunk gyakorlatilag stagnál.
Elnökségi ülések száma: 10, amelyből 3 online került megtartásra
Elnökségi határozatok száma: 47

A kamarai törvényben kötelezően előírt évi rendes taggyűlésünket 2022-ben május 17-én tartottuk meg. Különleges volt, hogy tavaly novemberben újabb taggyűlést tartottunk, mivel kamaránk tisztségviselőinek négyéves mandátuma lejárt. Több mérnöktársunk sem vállalt újra tisztséget.

A választás eredményeként kamaránk vezető tisztségeit az alábbi mérnökök töltik be:

ELNÖKSÉG:

Elnök: Nádor István okl. építőmérnök
Alelnök: Tóthné Temesi Kinga okl. építőmérnök

Elnökségi tagok:

Böröcz Miklós okl. építőmérnök
dr. Engi Zsuzsanna okl. építőmérnök
Nagypál Tibor okl. villamosmérnök
Szabó Eszter okl. építőmérnök
Szimandel Dezső okl. építőmérnök

FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Elnök: Horváth-Öri Györgyné okl. földmérő mérnök

Tagok: Horváth Gyula Vladimir okl. villamosmérnök, Krenner Róbert okl. villamosmérnök

ETIKAI ÉS FEGYELMI BIZOTTSÁG:

Elnök: Somogyi Péter okl. építőmérnök
Tagok: Bejek László okl. erdőmérnök, Bukits Zoltán okl. építőmérnök, Fenyvesi Béla közlekedésmérnök, Mór Tibor földmérő mérnök, Pozsonyi Mihály László okl. építőmérnök, Somlai Péter építőmérnök

Szabályzataink közül néhányat saját elhatározásból újítottunk meg, illetve néhány esetben a jogszabályi változások tették ezt szükségessé. Alapszabályunkat is módosítottuk, főként annak érdekében, hogy annak tartalmát harmonizáljuk a Magyar Mérnöki Kamara új alapszabályával. Erre a tisztújító taggyűlésünkön került sor. 2022-ben egyetlen etikai bejelentés sem érkezett kamaránkhöz.

Jelenleg több-kevesebb aktivitással a következő szakcsoportok működnek a Vas Megyei Mérnöki Kamara égisze alatt: elektrotechnika (Nagypál Tibor vezetésével), épületgépészeti (dr.lódrányi Zsolt vezetésével), geodéziai és geoinformatikai (Horváth-Öri Györgyné vezetésével), hírközlési és informatikai (Rác István vezetésével), környezetvédelmi (Kovács Balázs vezetésével), közlekedési (Tóth Tibor vezetésével), tartószerkezeti (tisztújítás előtt állunk), vízgazdálkodási és vízépítési (dr. Engi Zsuzsanna vezetésével). Szakcsoportjaink aktivitását befolyásolta a járvány, ennek ellenére is szerveztek kiváló szakmai programokat. Ebben kétségkívül élen járt a közlekedési szakcsoport: a Közlekedéstudományi Egyesülettel közösen a MUSTRA program keretében számos remek szakmai programot rendezett.

A példamutató aktivitás megérdemli, hogy 2022. évi rendezvényeiket felsoroljuk:

- Közúti visszatartó rendszerek a tervezésben és a kivitelezésben, elméleti és gyakorlati tapasztalatok
- Balatoni nyári menetrend a vasútvonal villamosítása után
- Autóbuszos új menetrendi struktúra
- Balatonfüred – Keszthely/Ukk szakasz fejlesztési elképzelései
- Kerekasztal-beszélgetés

Ezeken túl feltétlenül megemlítenéd a vizes szakcsoport 2022. április 5-én a „VIZEK” keretrendszer használatáról szervezett szakmai napja, melyen az államigazgatási szakemberek a keretrendszer működéséről, az objektumazonosításról tartottak előadást. Bemutatták a mindennapi munka során érkező, gyakran ismételt kérdéseket és a válaszokat, megoldásokat. A szakmai nap gyakorlati segítséget nyújtott a vizes tervezőknek hétköznapi munkájukhoz. A szakcsoportok működésében sajnos problémák is jelentkeztek. Az épületgépész szakcsoport tevékenysége problémákkal terhelt, működésük nem felel meg kamaránk alapszabályának, és saját szakcsoporti ügyrendjüknek sem. A szakcsoport megújításának folyamatát megkezdjük. Szomorú esemény volt, hogy a tartószerkezeti szakcsoport elnöke, Lőrincz Csaba tragikus hirtelenséggel elhunyt, ami nyilvánvalóan komoly működési problémákat okozott. Köszönet Czap Attila kollégának a szakcsoport működéséért tett erőfeszítéséért.

KAMARAI SZAKMAI TOVÁBBKÉPZÉSEK

Kamaránk az elmúlt év során is arra törekedett, minél több mérnöki szakterületen biztosítson helyben olyan továbbképzést, mely valóban korszerű és újszerű tudással gyarapítja mérnökeinket, valamint megfelel a továbbképzési köteleknek is. 2022-ben az alábbi szakmai képzéseket rendeztük meg:

Képzés időpontja és címe	Elfogadó szakterületek	Résztevők száma
Közlekedési beruházási konferencia keretében Gumibitumen és más korszerű utépítési technológiák BIM munkafolyamatok a közlekedésépítésben-1, 2, 3, 4	közlekedési	157
E-napló	elektrotechnikai és épületvillamossági, energetikai, építési, épületgépészeti, gáz- és olajipari, hírközlési és informatikai, közlekedési, tartószerkezeti, vízgazdálkodási- és vízépítési	110
EU EH Kódex Eht. és 20-as rendelet változásai Hírközmű felkészülés ESZTER elektronikus tervezés	hírközlési és informatikai	24
Tervezés, kivitelezés, ellenőrzés a változó jogi környezetben	építési, tartószerkezeti, tűzvédelmi	42
Villamostervezés az OTSZ szellemében	elektrotechnikai és épületvillamossági, energetikai, tűzvédelmi	20
3D vezérlések a magyarországi infrastruktúra beruházásoknál, Elavult ingatlan nyilvántartási térképek felújítása korszerű technológiákkal A földrésztlet határok kitűzése	geodéziai és geoinformatikai	36
Ökológikus tervezés II.	vízgazdálkodási- és vízépítési	24
Fűtési-hűtési rendszerek-szabályozás, nyomástartás Nyomásfokozók üzemének tervezési szempontjai	épületgépészeti	14

Képzéseinkre rendszeresen jelentkeznek más megyék mérnökei is, mely rendezvényeink színvonalát igazolja. A képzések közül kiemelendő a közlekedési szakterület immár hagyományosan minden évben Bükfürdön megrendezett közlekedésfejlesztési és beruházási konferenciája, mely a közlekedésépítési szakma kiemelt rendezvénye. A konferencia magas szakmai

színvonalra az ország minden részéről vonz résztvevőket, egyben kamarai továbbképzés is.

MÉRNÖKI KÉPVISELET ÉS ÉRDEKKÉPVISELET, PIACI POZÍCIÓK

Kamaránk képviselői részt vesznek a Vas megye, Szombathely város mérnöki területeket érintő bizottságainak munkájában, bár ezek közül több nem működik érdemben, illetve ritkán kerül napirendre valóban bennünket érintő téma. Ugyancsak ott van képviselőnk a Nyugat-dunántúli területi Vízgazdálkodási Tanácsban. A megyei, illetve szombathelyi területfejlesztési terveket véleményezésre rendszeresen megkapjuk, és azokra érdemi, lényegre törő észrevételeket tesz kamaránk az érintett szakcsoportok bevonásával, főként a közlekedési és a vízgazdálkodási szakterületekre vonatkozóan. Kamaránk mindig kiemelten kívánta kezelni a megyei mérnökök piaci pozícióinak javítását, a helyi munkákhoz hozzáférés elősegítését. Ebben a korábbi évek stagnálása után jelentős előrelépést értünk el abban, hogy a munkaszerzéshez minél több információhoz jussanak a piacon:

- Megállapodás jött létre Szombathely MJV vezetése és kamaránk között, hogy a város nyílt, értékhatár feletti, mérnöki munkákra vonatkozó közbeszerzési ajánlatkérései kamaránk honlapján is megjelennek. (A többi Vas megyei várost is megkerestük hasonló együttműködést ajánlva, de sajnos nem kaptunk válaszokat.) A beruházások a gazdasági nehézségek miatt visszaszorultak, ezért eddig csak egy útépítés tervezési munkára szóló felhívás jelent meg honlapunkon.
- A Magyar Hidrológiai Társasággal fenálló jó együttműködésünknek köszönhetően minden hónapban meg tudjuk küldeni a Dunántúlon aktuálisan vízgazdálkodási szakterületeken kiírt közbeszerzési ajánlatkéréseket, és azok fő azonosítóit. Remélhetőleg ezzel is segíteni tudja kamaránk a mérnök kollégáink munkához jutását.

- Mivel a Vas Megyei Mérnöki Kamarában tömörülő mérnökök (tervezők, szakértők, műszaki ellenőrök) döntő része a KATA (kisadózó vállalkozások tételes adója) adózási lehetőséget választották, súlyosan érinti őket a vonatkozó szabályozás változása. Mérnökeink eseti megrendelésekre, változó megbízók számára végeznek munkát, ezért sem a mérnök, sem a megbízója oldaláról fel sem vetődhet a bújtatott foglalkoztatás szándéka, a gyanú, miszerint a KATA-t csak kölcsönös „adóoptimalizálás” érdekében alkalmazzák. A mérnöki szol-

gáltatások visszaesése (pl. nyugdíjas mérnökök visszaadnák az „ipart”) kedvezőtlen hatást jelenthetnének a nemzetgazdaságra. Sajnos már sokszor bebizonyosodott: a mérnöki előkészítésen, a szakszerűségnek az olcsóság oltárán feláldozása, és kivitelező mérnöki kontrollján történő spórolás mindig későbbi többletköltségekhez, minőségi problémákhoz, üzemeltetési gondokhoz vezet. Mindezek miatt Vas megye országgyűlési képviselőihez fordultunk bemutatva, hogy a KATA jelentős változtatásával/szigorításával nemcsak a mérnök vállalkozások költségei, és vélhetően adóterhei növekednének meg, hanem piaci lehetőségei is jelentősen beszűkülhetnek. Arra kértük képviselőinket, gondolják újra a KATA-szabályozás drasztikus, s főként fűnyíró-elv szerinti egységes megváltoztatását, szigorítását, főként az alábbi két kitéltre vonatkozóan: ne csak a főfoglalkozású mérnök-vállalkozók választhassák a KATA-t, hanem mellékfoglalkozásban dolgozók és a nyugdíjasok is, valamint a mérnök vállalkozásokra KATA -adózás mellett ne vonatkozzon a jogi személyeknek végzett munka tilalma. Jeleztük azt is, hogy fontosnak tartanánk a Magyar Mérnöki Kamarával való egyeztetést a törvény előkészítési fázisában, ami sajnos ez esetben nem történt meg, már csak a végeredménnyel szembesülhettünk. Sajnos sem az országos kamara, sem a mi felszólalásunk nem vezetett eredményre, minden maradt a régi ben.

KIEMELT SZAKMAI PROGRAMOK, MÉRNÖKI CSAPATÉPÍTÉS

A megyei felsőfokú műszaki képzés segítése érdekében egyetemünkkel új alapokra próbáltuk helyezni az együttműködést. Ennek érdekében direkt kapcsolatot alakítottunk ki a gépészmérnökképzés közvetlen gazdájával, a Savaria Műszaki Intézetel.

OKOSVÁROS - BÉCS

A Vas Megyei Mérnöki Kamara 2022. májusában egynapos ingyenes szakmai tanulmányutat szervezett május végén Bécsbe. A Smart City (okosváros) projekttel ismerkedtünk.

A különleges projekt az AspernSee Stadt városfejlesztési terület valós adatait használja fel a városi területek energetikai jövőjével kapcsolatos megoldások kutatására. Ennek a folyamatába, eddigi eredményeibe és a további elképzelésekbe tekinthetünk be a tanulmányút során. A független emberi akarat feladása ez, vagy egy önálló és kényelmes digitális szolgáltatás? Netán energetikai válság szülte kényszermeg-

A 2023. ÉVI MUNKATERV

oldás? Ezek a kérdések is felvetődhetnek bennünk az előadásokat hallgatva. Most még igen, amikor csak kísérleti jelleggel, technikai újdonságként láttuk megszűlni ezeket a megoldásokat. De a holnap itt kopogtat, a háború szülte energetikai válság nyomán pedig már inkább dörömből. Nem árt felkészülni, mert a megújuló természeti erőforrások felhasználása nélkül nincs hosszú távon civilizált jövőnk. Jó volt látni, hogy mérnöki fejlesztések és technikai újdonságok kísérletezése zajlik teljes erőbedobással.

KOMMUNIKÁCIÓ, KÖZÉLETI MEGJELENÉS, TÁRSADALMI FELELŐSSÉGVÁLLALÁS

Ingyenes kommunikációs képzést szervezett tagjainak 2022. április utolsó szerdáján a Vas Megyei Mérnöki Kamara. A szakmai délután célja az volt, hogy az érdeklődők naprakész tudást szerezzenek a közösségi média aktuális irányadásairól, tájékozódjanak a legújabb kommunikációs trendekről, sorokasokról. Az interaktív workshop során a csoport tagjai kifejtették véleményüket a médiából folyamatosan zúduló, sokszor hamis, hiteltelen hírek sokaságáról, összességében a mai, magyar médiatevékenységről, sztorizgattak a telefonos ügyfélszolgálatok munkatársainak kommunikációjáról, de szóba került a kamaszok világa, a Z generáció is, akik már beleszülettek az online világba. A nyugat.hu internetes portálon két ízben is volt podcast beszélgetés, első alkalommal kamaránk elnökével, Nádor Istvánnal a mérnöki és a kamarai tevékenységről, azok fontosságáról, eredményeiről, problémáiról. Második alkalommal a bécsi okosvárosban tett szakmai látogatásunkról, annak tapasztalatairól esett szó a beszélgetésben.

Kamaránk figyelmet fordított a bajba jutottak megsegítésére is. Ukrajna orosz megtámadásakor sem maradhattunk közönyösek, a magunk lehetőségei szerint ez esetben is anyagi segítséget nyújtottunk a szenvedőknek.

BODÁNYI ÖDÖN SZOMBATHELY VÁROSI FŐMÉRNÖK SÍRHELYÉNEK FELÚJÍTÁSA

Kamaránk kb. 1 millió forint ráfordításával felújíttatta Bodányi Ödön néhai szombathelyi városi főmérnök sírhelyét, mely a Szent Márton temetőben rendkívül méltatlan állapotba került. A sírhely rendbe tételével természetesen a városért egykor sokat tevő mérnök elődünk emléke előtt adózunk, de célunk volt, hogy felhívjuk a döntéshozók figyelmét a városi főmérnöki pozíció fontosságára, a visszaállítás indokoltságára. Mert városainkban feladat bőven van, a közvégyon döntő mértékét kitevő infrastruktúra mérnöki tudással való fejlesztése, működtetése. Ehhez azonban a mérnöki tudás és felelősségvállalás mellett megfelelő hivatali poszt is szükséges, hogy a mérnöki szó érvényesülni is tudjon. Ezért kell visszaállítani Bodányi Ödön egykori hivatalát.

2022-ben készült el a „VASI MÉRNÖK” lapunk nyomtatott formátumú különszáma „101” címmel. A kiadvány az utóbbi évek két jelentős kamarai eseményének körülményeit, az ide kapcsolódó történelmi és mai közéleti gondolatokat is rögzíti. A Trianon 101 emlékezésünket és a Bodányi-sír felújításának folyamatát feldolgozó tematikus lapszám érdekességeket is tartalmaz, de a 2022-ben a Vas Megyei Mérnöki Kamarában tagsággal vagy nyilvántartással rendelkezők neveit is megörökíti az utókornak, hiszen minden kamarai tevékenységet az ő befizetéseik finanszíroznak. Május 18-i éves taggyűlésünkön került sor a kitüntetések átadására: Bodányi Ödön Díj: Rácz István Kiemelkedő Mérnöki Munkáért Emlékplakett: Bejek László, Gaál Róbert, Szemes Tamás Vas megye Fiatal Mérnöke Elismerő Oklevél: Somogyi Katalin Nagy örömrökre szolgál, hogy más szervezetek (Vas megye, Szombathely, MMK, szakmai szervezetek és egyesületek, stb.) is elismerték mérnökeink munká-

ját, sőt többen magas állami kitüntetésekben is részesültek.

ÚJSÁG

Újságunk, a „VASI MÉRNÖK” már évek óta csak elektronikus formában készül, és jelenik meg. Sajnos mérnöktársaink már évek óta nagyon kevés aktivitást mutatnak szakmai cikkek írásában, de akár csak témák felvetésében is. Ezért az újság tartalmának kitalálása szinte teljes egészében a szerkesztőbizottságra hárul. Ez nem helyes és nem tartható, ezért egyre kevesebb lapszám jelenik meg, s ez újságunk jövőjét veszélyezteti. 2023 talán a megújulás éve lesz, hiszen új formával próbálkoztunk, tematikus számok jelentek meg. A Trianon 101 emlékezésünket és a Bodányi-sír felújításának folyamatát feldolgozó tematikus lapszám érdekességeket is tartalmaz, de a 2022-ben a Vas Megyei Mérnöki Kamarában tagsággal vagy nyilvántartással rendelkezők neveit is megörökíti az utókornak, hiszen minden kamarai tevékenységet az ő befizetéseiből finanszíroznak.

GAZDÁLKODÁS

2022-ben is kiegyensúlyozott, szabályszerű és biztonságos gazdálkodás volt kamaránknál. Ezt igazolja a lezajlott Állami Számvevőszék ellenőrzése is, hiszen semmilyen észrevételt nem tettek munkánkkal kapcsolatban. A Miniszterelnökség pályázatán már csak 1 millió forint támogatás elnyerésére volt mód a kiírás szerint. Az idei évet várhatóan kb. 15 millió forint bankszámla-egyenleggel zárjuk. Sajnos ezt, és a jövő évi működést jelentősen befolyásolhatja az energiaköltségek drasztikus emelkedése, hiszen székhelyünk bérleti költsége (mely jelenleg rezsivel együtt 150.000 Ft/hó) várhatóan jelentősen emelkedni fog. A MMK Küldöttgyűlésének döntése alapján 2023-ban már jelentősen megemelkedett tagdíjat kell fizetni kamaránkban, mely szintén befolyásolni fogja gazdálkodásunkat.

Nádor István

A Vas Megyei Mérnöki Kamara 2023-ban az alábbi munkaterv szerint végzi tevékenységét:

1. Tagjaink számára folyamatos ügyfélszolgálat működtetése a kamara székhelyén, heti öt napon biztosítva a személyes, telefonos és elektronikus kapcsolat-tartást, ügyintézés
Végrehajtás: *folyamatos*

2. Heti egy alkalommal titkári ügyfélszolgálat biztosítása tagjaink számára jogi, igazgatási ügyeik intézésének el-látására, segítésére. A korábbi, járványügyi korlátozás pozitív hozadékaként időszakosan home office rendben működik a titkárság
Végrehajtás: *folyamatos*

3. Elektronikus nyilvántartási rendszer működtetése
Végrehajtás: *folyamatos*

4. Szakmai továbbképzések szervezése, lebonyolítása tagjaink, a kamaránál nyilvántartott felelős műszaki vezetők, műszaki ellenőrök (esetlegesen más kamarák tagjai, más közigazgatási szereplők mérnökei) számára
Végrehajtás: *folyamatos*

5. A jogszabályi előírásnak megfelelően az évi rendes taggyűlésünk megtartása
Végrehajtás: *május hó*

6. A kamara tagjainak folyamatos tájékoztatása a kamarai eseményekről, szakmai előadásokról, továbbképzési lehetőségekről, lejáró határidőkről, aktuális kötelezettségekről elektronikus levelezési rendszeren, illetve a honlapunkon keresztül.
Végrehajtás: *folyamatos*

7. Szakcsoporti tevékenység erősítése, szakmai napok szervezése és támogatása
Végrehajtás: *folyamatos*

8. Közreműködés az országos mérnöki kamara munkájában, részvétel a kamarai működést biztosító, valamint a kamarai működés megújítását célzó testületek munkájában.
Végrehajtás: *folyamatos*

9. A területi kamarák együttműködésében kezdeményezések az együttműködés további javítása érdekében
Végrehajtás: *folyamatos*

10. A csapaterősítést, az együttműködést szolgáló, szabadidős, nyárindító, családi program megrendezése: júniális
Végrehajtás: *június hó*

11. A megyei tervtanácsban és Szombathely Megyei Jogú Város Városstratégiai, Idegenforgalmi és Sport Bizottságában folyamatos közreműködés, a mérnöki ismeretekhez kapcsolódó döntés előkészítésének segítése
Végrehajtás: *bizottságok munkaterve szerint*

12. Tagjaink munkához jutási esélyeinek javítása érdekében partneri kapcsolatok erősítésével a kamara által szervezett közbeszerzési információk juttatása tagjainknak
Végrehajtás: *folyamatos*

13. Közreműködés az építéshatósági eljárásokban, a helyszíni ellenőrzések és a döntések szakmai támogatása
Végrehajtás: *hatósági felkéréseknek megfelelően*

14. Szakmai tanulmányút szervezése Dél-Magyarországra, közlekedési, tartó-szerkezeti, energetikai, épületgépészeti, akusztikai és vízgazdálkodási létesítmények megismerése céljából
Végrehajtás: *szeptember hó*

15. A kamara digitális „VASI MÉRNÖK” című mérnökszakmai folyóiratának megjelentetése
Végrehajtás: *két alkalommal, illetve egy különszám elkészítése: a 2023. május 31-i Forgalomtechnikai ankét rendezvény előadóinak képekkel gazdagon illusztrált előadás-anyaga*

16. Az ELTE szombathelyi fakultásán folyó gépészmérnök képzés oktatóival és hallgatóival együttműködés, a mérnökké válás igény és lehetőségek szerinti segítése, támogatása
Végrehajtás: *folyamatos*

17. Kapcsolattartás és együttműködés a megye műszaki értelmiséget tömörítő civil szerveződéseivel, egyesületeivel (pl. Közlekedéstudományi Egyesület, Magyar Hidrológiai Társaság Nyugat-dunántúli szervezete, stb.)
Végrehajtás: *folyamatos*

18. Gazdálkodás jogszerűségének és stabilitásának biztosítása
Végrehajtás: *folyamatos*

19. A színvonalas és ügyfélbarát feladatellátás érdekében megfelelő végzettségű, képzettségű munkatársak alkalmazása, irodabérlet és informatikai háttér biztosítása.
Végrehajtás: *folyamatos*

CIKLUSSTRATÉGIA: 2022-2026.

A 2023-AS ÉS A 2024-ES PÉNZÜGYI TERV

Tóthné Temesi Kinga

Folyamatosan változó környezetben élő társadalmunk egyre türelmetlenebbül követeli a számára éppen aktuális probléma megoldását. A mesterséges intelligencia mindennapi életünkbe való beépülésével párhuzamosan átrajzolódni látszanak az eddigi „köbevésett” alapvetések, amelyek minden területen új kihívások elé állítják a szakembereket, ez alól a mérnökök sem lehetnek kivételek.

Küldetés

A Vas Megyei Mérnöki Kamara elnökségének küldetése, hogy minden lehetőségét megragadva segítse tagjai szakmai fejlődését és a vármegyei mérnöki vállalkozások versenyképességének megtartását, tágabb értelemben pedig tagjainak mérnöki alkotásain keresztül közvetve kíván hozzájárulni a társadalmi jólét megeremtéséhez.

Célok

A Vas Megyei Mérnöki Kamara elnöksége az alábbi konkrét célokat fogalmazta meg. Az elnökség:

- évenkénti rendszeres szakmai továbbképzések megszervezésével a szakcsoportokba tömörült tagjai számára helyben biztosítja a szakmagyakorlás fenntartásának feltételeként szabott legújabb ismeretek megszerzését;
- jogszabály-tervezetek véleményezésén keresztül részt vesz a jogalkotásban, szaktudásával segíti a szabályzatok szakmai alapon történő kidolgozást, a mérnökök érdekérvényesítését;
- a közvetlen környezetünk alakításának alap dokumentumai a területfejlesztési tervek és koncepciók, melyek determinálják az egyes mérnöki tervezési munkák kereteit, így az elnökség alapvető fontosságú feladatnak tartja ezen fejlesztési elképzelések kidolgozásában való közvetlen részvételt, együttműködést, véleményalkotást;
- a megrendelői elvárások és társadalmi igények sokrétűsége miatt egyre nagyobb elvárás a szűk szakmai ismereteken túlmenően az interdiszciplináris szemlélet, ezért az elnökség szakmai napok, előadások szervezésével segíti

tagjai széleslátókörű és naprakész tájékozottságát;

- a „Vasi Mérnök” újság működtetésével lehetőséget ad a helyi mérnöki alkotások és eredmények dokumentált bemutatására, mérnöki vállalkozások bemutatkozására, szakmai érdekességek közreadására, kamarai eseményeink dokumentálására;
- a tagjai által befizetett tagdíjbevételek felhasználásával felelős kamarai gazdálkodást folytat, bevételeit maradéktalanul a kitűzött céljainak felhasználására fordítja;
- törekszik nyitni a mérnöki tevékenységgel szoros érdekelttségbe hozható gazdálkodó szervezetekkel és kölcsönös érdekek kapcsolatot igyekszik kialakítani;
- kamarai rendezvények szervezésével segíti a belső kamarai együttműködés fejlődését, aktív közösségek kialakulását;
- belső szabályzatok kidolgozásával, aktualizálásával segíti a kamara belső működésének stabilitását;
- kiemelten fontosnak tartja tagjai megbecsülését, elismerését, ezért ösztönzi szakcsoportjait a tagok munkásságának figyelemmel kísérésére és az arra érdemes tevékenység kitüntetés odaítélésével történő jutalmazására;
- kapcsolatot ápol a közép- és felsőfokú oktatási intézményekkel segítve a fiatalok pályaválasztását;
- kitart azon álláspontja mellett, hogy az önkormányzati vagyonnal való felelős gazdálkodás intézményrendszerének megteremtése nem tűr halasztását, ezért műszaki kérdések megoldásában, pályázati kiírásokhoz ajánlja mérnökeit az önkormányzatok – mint potenciális megrendelők – számára;
- minden új kommunikációs eszközt felhasznál tagjai és a kamara munkájának széles társadalmi megismertetésére (PR tevékenység);
- a munkaerőpiac nehézségeinek leküzdésére, tagjai helyben maradása, szakmai fejlődése érdekében szoros kapcsolatot ápol a multinacionális cégekkel.

Főbb hangsúlyok, módszerek és eszközök a célok megvalósításához szervezetfejlesztés

- a tagság aktivitásának növelése fiatalok bevonásával a kamara szakcsoportjainak működésébe

- kamarán belüli belső kohézió erősítése, közösségfejlesztés, aktivitás emelése szakmai megbeszélések, utak szervezése által
- elnökségen belüli jobb belső munkamegosztás kialakítása
- Mérnök Klub létrehozása
- **oktatás, továbbképzés**
- szakmai előadások, rendezvények szervezése szakcsoporti és kamarai szinten egyaránt
- a tagság figyelmének megfogása, felkeltése olyan témákkal, amelyek nem tartoznak közvetlenül a mérnöki tevékenységhez pl. beszerzések, gazdasági vonatkozások, kommunikációs tréning folytatása, honlap készítés stb.
- multinacionális cégek bevonása az oktatás, továbbképzés és ismeretterjesztés rendszerébe
- nyári gyakorlat fogadókészségének elősegítése

ismeretterjesztés

- a Vasi Mérnök újság működtetése (cikkek írásának ösztönzése, szakcsoporti tevékenységről tudósítás, mérnöki munka eredményeinek közzététele)

belső tájékoztatás

- honlap működésének javítása
- jogi, szakmai vizsgákkal, továbbképzéssel, jogosultsággal kapcsolatos tájékoztatás a honlapon, beleértve annak menetét is
- rendszeres hírlevél küldése a jogszabály-változásokról

külső kapcsolatépítés

- egy „Ők hozták létre” tabló sablon kidolgozása, létrehozása, kihelyezése az új középületekre
- QR kódos rajpecsét hatósági legitimálása
- szorosabb kapcsolat a szponzorokkal
- tapasztalatgyűjtés külföldi mérnökkamaráktól

Végrehajtás, felelősök

A titkárságra érkező levelek, megkeresések automatikusan a kijelölt fő felelősöknek kerülnek továbbításra, másolatban a Vas Megyei Mérnöki Kamara elnökének. A fő felelős feladata az ügy összefogása, ügytípus szerint a feladathoz az alábbiak szerint delegált tagokon felül további érintettek (pl. szakcsoport vezetői) bevonása.

Jóváhagyta a Vas Megyei Mérnöki Kamara Elnöksége a 2023. 04. 11-i elnökségi ülésen.

BEVÉTEL		
Sor-szám:	Tárgy	Terv 2023. (eFt)
1.	2022. évi pénzmaradvány	
2.	Tagdíj, névjegyzéki díj	23 500
3.	Nyilvántartási díj	10 500
4.	Igazg.szolg. díj	400
5.	Szakmai továbbképzés bevétele	2 200
6.	Rendezvények bevételei	0
7.	Kapott előleg	0
8.	Kamatbevétel	0
9.	Egyéb bevételek	0
10.	Pályázati támogatás bevétele	2 000
Tényleges bevételi forgalom:		38 600
KIADÁS		
Sor-szám:	Tárgy	Terv 2023. (eFt)
Személyi jellegű kiadások:		
1.	Alkalmazotti bér (admin.)	3 720
2.	Alkalmazotti bér közterhei	484
3.	Tiszteletdíjak	5 064
4.	Tiszteletdíjak közterhei	200
5.	Költségtérítés	720
6.	Titkár megbízási díja	2 280
7.	Titkár mb.díj közterhei	0
8.	Szakmai Képzés megbízási díja +közterhei	200
9.	Bodányi Ödön-díj + közterhei	450
Személyi jellegű kiadások összesen:		13 118
Anyagköltség:		
10.	Oklevél+plakett költség	300
11.	Anyagköltség (irodaszer+egyéb anyag)	2 000
Anyagköltség összesen:		2 300
Igénybevett szolgáltatások:		
12.	Bérleti díj	2 500
13.	Üzemeltetési ktg. (riasztó felügy+hulladékisz)	50
14.	Parkolás + autópályadíjak	100
15.	Eszköz karbantartási ktg.	100
16.	Informatikai szolgáltatás	200
17.	PR szolgáltatás	1 200
18.	Számviteli, adózási szolgáltatás/+ÁSZ	120
19.	Postaktg.	100
20.	Telefon+internet szolgáltatás	300
21.	"VASI MÉRNÖK" újság	350
22.	Belföldi kiküld. utiköltség+szállásdíj	1 000
23.	Rendezvények/taggyűlés, egyéb/	2 000
24.	Szakmai csoportok /rendezvény/	200
25.	Szakmai továbbképzés	1 500
26.	Bankköltség	200
27.	Reprezentáció	0
28.	Támogatások	0
29.	Tárgyi eszköz beszerzés	500
30.	Egyéb kiadások	500
31.	MMK részesedés	10 000
32.	Szakmai tanulmányút	3 000
Igénybevett szolgáltatások összesen:		23 920
Kiadás összesen:		39 338

A 2023-as pénzügyi terv

BEVÉTEL		
Sor-szám:	Tárgy	Terv 2024. (eFt)
1.	2023. évi pénzmaradvány	
2.	Tagdíj, névjegyzéki díj	26 000
3.	Nyilvántartási díj	11 000
4.	Igazg.szolg. díj	460
5.	Szakmai továbbképzés bevétele	2 530
6.	Rendezvények bevételei	0
7.	Kapott előleg	0
8.	Kamatbevétel	0
9.	Egyéb bevételek	0
10.	Pályázati támogatás bevétele	3 000
Tényleges bevételi forgalom:		42 990
KIADÁS		
Sor-szám:	Tárgy	Terv 2024. (eFt)
Személyi jellegű kiadások:		
1.	Alkalmazotti bér (admin.)	4 278
2.	Alkalmazotti bér közterhei	557
3.	Tiszteletdíjak	5 824
4.	Tiszteletdíjak közterhei	250
5.	Költségtérítés	828
6.	Titkár megbízási díja	2 622
7.	Titkár mb.díj közterhei	0
8.	Szakmai Képzés megbízási díja +közterhei	230
9.	Bodányi Ödön-díj + közterhei	518
Személyi jellegű kiadások összesen:		15 107
Anyagköltség:		
10.	Oklevél+plakett költség	345
11.	Anyagköltség (irodaszer+egyéb anyag)	2 300
Anyagköltség összesen:		2 645
Igénybevett szolgáltatások:		
12.	Bérleti díj	2 875
13.	Üzemeltetési ktg. (riasztó felügy+hulladékisz)	58
14.	Parkolás + autópályadíjak	115
15.	Eszköz karbantartási ktg.	115
16.	Informatikai szolgáltatás	230
17.	PR szolgáltatás	1 380
18.	Számviteli, adózási szolgáltatás/+ÁSZ	138
19.	Postaktg.	115
20.	Telefon+internet szolgáltatás	345
21.	"VASI MÉRNÖK" újság	400
22.	Belföldi kiküld. utiköltség+szállásdíj	1 150
23.	Rendezvények/taggyűlés, egyéb/	2 000
24.	Szakmai csoportok /rendezvény/	230
25.	Szakmai továbbképzés	1 725
26.	Bankköltség	230
27.	Reprezentáció	0
28.	Támogatások	0
29.	Tárgyi eszköz beszerzés	575
30.	Egyéb kiadások	500
31.	MMK részesedés	11 500
32.	Szakmai tanulmányút	1 500
Igénybevett szolgáltatások összesen:		25 181
Kiadás összesen:		42 933

A 2024-es pénzügyi terv

A XXIII. KÖZLEKEDÉSFEJLESZTÉSI ÉS BERUHÁZÁSI KONFERENCIA

Tóthné Temesi Kinga

Immár hagyomány, hogy a Közlekedési Szakcsoport a Vas Vármegyei Mérnöki Kamara és a KTE Közlekedéstudományi Egyesület együttműködési megállapodása alapján az évenként megrendezésre kerülő bübfürdői beruházási konferenciával egybekötve tartja a kötelező szakmai továbbképzését.

A szakcsoport elnöksége hosszas előkészítő munka során választja ki mindenkor a Közlekedési Tagozat által ajánlott legfrissebb, a résztvevők érdeklődését leginkább felkeltő témaköröket. Nem egyszerű már a kiválasztás sem, hiszen a hallgatóság elvárja, hogy legyen újszerű, aktuális, ugyanakkor a résztvevők érdeklődési köre – országos rendezvényre való tekintettel – rendkívül szerteágazó. A konferencia és a továbbképzés egymást erősíti: a konferenciára érkezők egyúttal az éves kötelező képzést is teljesíteni tudják, a vasi kollégáknak pedig a képzésen túl lehetőségük van találkozni az ország bármely részéről érkező, a közúti és vasúti beruházások előkészítésével, tervezésével, kivitelezésével foglalkozó munkatársakkal.

Az április 18-án megtartott továbbképzésen Tóth Tibor levezető elnök, a Vas Vármegyei Mérnöki Kamara Közlekedési Szakcsoportjának elnöke köszöntötte a résztvevőket. Az idén három témakör került kiválasztásra. Lehel Zoltán új korszerű útépitési technológiákról tartott előadást, Weinreich Zoltán a vasúti pályakorszerűsítés, átalakítás különleges megoldásait mutatta be, Zagyi Bence pedig a BIM munkafolyamatokról beszélt a közlekedésepítésben a tervezéstől a kivitelezésen át az üzemeltetésig. Az egyes témakörök közötti kávészünetben volt lehetőségük a résztvevőknek

konzultációra, szűkebb körű, kiscsoportos megbeszélésekre. A képzést 140 fő teljesítette sikeresen, melyből több, mint nyolcvan Vas vármegyéből érkeztek. A keddi nap volt a továbbképzés, a szerda és a csütörtök pedig a konferenciáé. A köszöntők, majd dr. Fónagy János a Gazdaságfejlesztési Minisztérium parlamenti államtitkára, miniszterhelyettes, a KTE elnöke megnyitó előadását követően Lázár János az Építési és Közlekedési Minisztérium minisztere nevében Csepreghy Nándor miniszterhelyettes tartott átfogó előadást a közlekedésfejlesztési lehetőségekről és elképzelésekről, valamint a minisztérium terveiről. Kikina Artúr vasúti beruházások támogatásáért felelős helyettes államtitkár pedig részletesen beszámolt a folyamatban lévő, és előkészítés alatt álló vasútfejlesztési projektekről.

Színesítette a konferenciát a délutáni kerekasztal-beszélgetés, melyen a közlekedési vállalatok vezetői a magyar közlekedés helyzetét és a fejlesztés lehetőségeit elemezték különböző aspektusból. A konferencia másnapján kissé futurisztikus módon a jövő közlekedését vetítették elő az előadók az autonóm járművek fejlesztésével kapcsolatos kutatások ismertetésével, majd az utolsó blokkban konkrét innovatív mérnöki megoldásokról adtak számot a konferenciát támogató cégek képviselői.

FORGALOMTECHNIKAI ANKÉT

Szabó Eszter
forgalomtechnikai vezető mérnök

Idén „Legyen minden nap a kulturált közlekedés napja!” szlogen szellemében került megrendezésre május 11-én a közlekedési kultúra napja. 2015 óta minden évben ezen a napon kerül sor az országos rendezvényre, amelyhez kezdettől csatlakozott a Közlekedéstudományi Egyesület Vas Megyei Területi Szervezete és a Vas Vármegyei Mérnöki Kamara.

Ebből az alkalomból Szombathelyen szakmai Forgalomtechnikai ankét keretén belül a közelmúltban bevezetett közlekedéstechnikai újdonságok, újonnan megjelent ütügyi műszaki előírások, a legújabb technológiai fejlesztések tapasztalatait tekintették át a régió szakemberei. A rendezvényen Győr-Ménfőcsanak, Vas, Veszprém és Zala vármegyékből közel száz fő hallgatta meg a kilenc színvonalas előadást tervezői, kivitelezői, üzemeltetői, hatósági oldalról egyaránt.

A szervezők a program összeállításakor szem előtt tartották, hogy mind az elméleti, mind a gyakorlati tapasztalatok ismertetésére legyen lehetőség. Az újabb eszközök, technikai újítások megjelenése a közlekedésben – mint például az elektromos autó, elektromos roller vagy az önvezető autó – magával vonzza a jogszabályok folyamatos változását, és ezzel együtt az ütügyi műszaki előírások bővítését, átdolgozását valamint a tervezési paraméterek módosítását időről időre. Az előadások során elhangzott, hogy szükség van újabb jelzések megjelenítésére, az útburkolati jelek tartósságára, láthatóságára, a biztonságos körforgalmak, kijelölt-gyalogátkelő-

KORUNK AKTUÁLIS KÖRNYEZETVÉDELMI KÉRDÉSEI

Tóthné Temesi Kinga

„Védő környezet?”- tette fel a kérdést rögtön a címmel kissé provokatív módon Gergely Ágnes geológus mérnök a MUSTRA márciusi rendezvényén, amikor korunk aktuális környezetvédelmi kérdéseiről tartott sokat sejtető előadást.

MUSTRA
Mérnökök Új STRATégiája

A földtörténeti időskálán értelmezte az életteret és az élővilágot, köztük az emberiséget. Minden problémánk megoldásának legmeghatározóbb eleme az elkényelmesedés és a profit, amely aspektusból tekintve a jövőbeni kilátásainkat a folyamatosan javuló életkörülményekre való törekvéseink mellett egyre fenyegetőbbeknek tűnnek a jólétünkben adódó környezeti hatások következményei. „Mennyi dolog múlik ezekből rajtunk? Ki a hibás? Meddig mehet ez így? Meddig bírjuk?”- tette fel a kérdéseket az előadó. Persze, a válasz sokkal összetettebb annál, hogy erre egy előadás időkerete elegendő legyen, hasznos tanácsokat kapott azonban a hallgatóság arra vonatkozóan, hogy az EMBER miként lehet minél hasznosabb része a környezetünk adta ökoszisztémának.

Előadásában többször is hangsúlyosan utalt arra, hogy a legnagyobb BŰN az, ha tudatosan teszünk olyat, amiről tudjuk, hogy azzal ártunk

a környezetünknek. „Sok olyan dolog van, amelynek a hatásáról az elődeink nem tudtak. Az olajszennyezésre gondolok – visszautalva az ipari forradalomra -, az egyre sokasodó gyárakra, ahol elkezdődött a gyártás, de nem foglalkoztak például a hulladékokkal. Őket nem tartom ezért bűnösnek, sokkal inkább azokat terhel felelősség, akik tudják, mit csinálnak, de semmit sem tesznek azért, hogy ne így legyen.”- olvasható az ember egyéni felelősségéről alkotott véleménye – szinte hitvallásként – az egyik interjújában. (Forrás: <https://afuzet.hu/a-termeszetet-iranyitanem-tudjuk-de-felelosen-gondolkodni-ma-mar-alap-interju-gergely-agnes-geologussal/>) Gergely Ágnes a Miskolci Egyetemen – műszaki földtudományi szakirányon okleveles geológusmérnökként végzett. Leginkább a felszín alatti vizek, a földtani közeg és a hulladék foglalkoztatják. Pályáját

a vízügyi államigazgatásban kezdte, aztán környezetvédelmi és hulladékterületen a MÁV Zrt.-nél tevékenykedett. 2012-ben a Nemzeti Környezetügyi Intézetbe onnan a Vízügyi igazgatóságához vitte az élet. 2003 óta önálló tervező felszín alatti vizes majd hulladékterületen. Kezdetben leginkább csak kutak tervezésével foglalkozott, jelenleg azonban különböző környezetvédelmi hatástanulmányok hulladékterület és felszín alatti vizes fejezeteit és hidrogeológiai szakvéleményeket készít.

A téma láthatóan megragadta a hallgatóságot, mert az előadást kérdések és hozzászólások követték, melyeknek végül az időkorlát vetett véget. A nagy érdeklődésre való tekintettel azonban a szervezők megígérték, hogy a hulladékgazdálkodás témakörében a MUSTRA az ősz folyamán egy újabb rendezvénnyel fog jelentkezni.

SZAKMAI NAP A ZALAZONE JÁRMŰIPARI TESZTPÁLYÁN

Vízi Eszter
forgalomtechnikai mérnök

A Vas Megyei Mérnöki Kamara és a Közlekedéstudományi Egyesület Vas Megyei Területi Szervezete ebben az évben is megszervezte a már hagyományosnak mondható szakmai kirándulást, ahol a megye mérnökei, a KTE különböző szakcsoportjainak tagjai vettek részt. A szakmai napon idén is érdekes, különleges programok szerepeltek. Utazásunk célja a ZalaZONE Járműipari Tesztpálya megismerése és az Olajipari Múzeum széleskörű gyűjteményének megtekintése volt.

A programunk első megállóhelyén, Zalaegerszegen ZalaZONE-ban fogadtak bennünket a modern környezetben kialakított, nagy létszámú látogatót befogadó rendezvényteremben. A tesztpálya munkatársa bemutatta a pálya széleskörű használatának lehetőségeit. A járművek által használt útfelületen a szigorú biztonsági szabályok betartása mellett lehetőséget biztosítanak az autógyártó cégeknek, a hazai műszaki egyetemeknek új fejlesztéseik, rendszereik és új járműveik tesztelésére. Az elméleti bemutatás után a résztvevők autóbusszos pályabejáráson ismerhették meg a különböző útszakaszokat.

Tíz modul biztosítja a széleskörű tesztelési lehetőséget. A fékpálya vadonatúj, Európa egyik legjobbjára, nyolc különböző sávra oszlik, megtalálható a bazalt, aszfalt, polírozott beton japán csempe, vizes felület stb. is a lehetőségek között. Ez csatlakozik az autópálya modulhoz, lehetővé téve a többmodulos tesztelést. Az autópálya célja, hogy valóság-hű (autópálya) környezetet biztosítson, ami különösen fontos az ADAS rendszer teszteléséhez. Van vidéki úthálózat modul, és megépített okosváros is, mely az önvezető autók tesztelésére kiválóan alkalmas. Az alacsony sebességű vagy nedves felületű pályát elsősorban gumi-

abroncsok és elektronikus menetstabilizáló rendszerek tesztelésére használják. A hegyi pálya modulon hét különböző emelkedő került kialakításra 8-30 százalékos közötti szintátmenettel.

A délelőtti programokat követően szabadidős blokk következett, melynek keretében a Magyar Olaj és Gázipari Múzeumot látogattuk meg. A múzeumot 1969-ben alapították azzal a céllal, hogy gyűjtse és bemutassa a magyarországi szénhidrogénipar több száz éves történetét. A szabadtéri kiállítást tárlatvezetéssel kiegészítve ismerhettük meg. Magyarország olaj és gáz lelőhelyeit, készleteit és a kitermelés technikai megoldásait ismerhettünk meg.

Magyarországon az első, ipari méretű termelésre alkalmas szénhidrogénmezőt 1937-ben fedezték fel Budafapuszta határában. 1938-ban megalapították Magyarország első szénhidrogén-bányászati nagyvállalatát, a Magyar Amerikai Olajipari Részvénytársaságot (MAORT). Ezután folyamatosan újabb lelőhelyeket kerestek és találtak Lovászi, Lendvaujfalu közelében. Az 1950-es évek legnagyobb eredménye a nagylengyeli kőolajmező felfedezése volt. Az 1960-1970-es években Algyő, Zsana területén találtak a szénhidrogént. A termelés döntő részét azóta ezek a területek adják. A kiterme-

lés folyamán alkalmazott, különböző fúrótoronyok és motorok, fúrófejek, gépek láthatók a kiállításon.

A kiállítás részeként került kialakításra a szoborpark, ahol a magyarországi szénhidrogénipar több jelentős személyiségeinek bronz mellszobra látható, köztük Papp Simon szobra is, aki a legnagyobb alakja a magyarországi szénhidrogéniparnak. A bányászok védőszentjének, Szent

Borbálának az ülésszoba igazi különlegességnek számít világviszonylatban is.

A kitűnő időben megrendezett szakmai nap az utóbbi évek legsikeresebb kirándulása volt, mintegy hetven szakember vett részt a programokon. Mind a közúti, mind a vasúti szakcsoportokban komoly érdeklődés mellett szerveztük meg a 2023. évi utunkat.

ALÉPÍTMÉNYHIBÁS PÁLYASZAKASZOK HELYREÁLLÍTÁSA A 20-AS SZ. VASÚTVONALON

Radvánszky Réka
aléptítményi szakértő

Vasúthálózatunk földművei többségükben 100-150 évesek. A jelenkori talajvizsgálatok szerint a vasúti töltéseket többnyire a pálya melletti anyagárbokból, a terület fedőrétegének talajából építették. A napjainkra megnövekedett vonatforgalom, illetve tengelyterhelés hatására az elvárt mechanikai és hidraulikai paramétereket a korosodott, kedvezőtlen anyagú és környezetű földművek nem képesek biztosítani.

Földmükorona letermelése

A vasúti aléptítmény hibái szemlélés útján leggyakrabban már csak kifejezett állapotukban, másodlagos jelek alapján fedezhetők fel. A víztelenítő rendszerek avulásának, és az aléptítmény fokozatosan növekvő deformációinak következményeként a pályában egyre gyakoribb fekszint- és irányhibák jelentkeznek, gyakoriak az intenzív gyomosodások, elsárosodások. A vasúti infrastruktúra üzemeltetésében bekövetkezett kedvezőtlen változások folytán a vágány geometriai és szerkezeti állapotának romlása nagyobb mértékű beavatkozás nélkül fenntarthatatlan helyzeteket idéz elő. A 20 sz. vasútvonal Veszprém–Celldömölk szakasza hazai viszonylatban a Budapest-Szombathely-Zalaegerszeg régiók közötti forga-

lomban nagy jelentőséggel bír, a Dunántúl egyik legfontosabb villamosított fővonala. Nemzetközi viszonylatban jelentős szerepet tölt be az áru- és személyforgalomban. E vonalszakaszon, számos helyen tartunk nyilván rövidebb-hosszabb elsárosodott pályarészt. A vízszákos területek száma, mértéke évről évre növekszik, jelezve az aléptítmény romlását. A biztonságos állapot kézi erővel nem tartható fenn, megelőzése rendszeres ágyazatrostálással biztosítható. Átmeneti megoldást az ágyazat pótlása és a vágányszabályozás jelenti.

A végleges helyreállítás elhúzódása vagy elmaradása egyre nagyobb mértékű ideiglenes, és állandó sebességkorlátozások bevezetését

követeli meg. 2022-ben két hosszabb szakaszt érintő geotechnikai probléma megoldására nyílt lehetőség.

Veszprém–Herend 460+00-466+00hm és 549+00-562+00hm szelvények közötti aléptítményhibás pályarészek talajfeltárásai szerint a vasúti pálya építése, illetve felújítása során feltételezhetően a kövér agyag termett altalajra földműanyagként kövér (közepes) agyag talajt, dolomitmurvát, behordott salakot használtak. A földmű állapota az idők folyamán leromlott, a dolomitmurva feliszapolódott, elagyagosodott, az agyagrétegek átvizesedtek, melyek hatására a földmű teherbírása lecsökkent, benyomódások alakultak ki, hosszútávon nem megszüntethető pályageometriai hibákat eredményezve.

A MÁV Zrt. Műszaki Tervezési Osztálya által 2021-ben készített kiviteli tervek szerint - a földmű és a kiegészítő réteg együttes teherbírásának, valamint a salakok teljes mértékű eltávolításának figyelembevételével - helyszínenként a következő rétegszerkezeti megoldások születtek:

- A 600 m hosszú pályarészen 50 cm 6 tömeg százalékos meszes talajstabilizáció, 0,37-1,99 m töltésanyag, 1 réteg radarral detektálható geotextília, 40 cm SZK1 jelű kiegészítő réteg.
- Az 1300 m hosszú pályarészen 50+50 cm 6 tömeg százalékos meszes talajstabilizáció és 30 cm SZK1 jelű kiegészítő réteg.

Az alkalmazott talajjavítási módszer a jelenlegi modern helyszíni víz-, illetve beállítható kötőanyag adagolós technológiáknak köszön-

A földmű zárórétégre beépített SZK1 jelű kiegészítő réteg

hetően egyszerű és gyors. Biztosítja a megfelelő teherbírást, csökkenti a benyomódásokat, javítja a vízzárósságot, a kezelt talajok víztartalom változásra történő érzékenységet, a vasúti pálya menti terület egyidejű vízrendezésével várhatóan tartós földművet eredményezve.

A kivitelezést a MÁV FKG Kft. szerződött alvállalkozóival 2022.06.10-án kezdte meg. A földmunkák során a meglévő töltéskoronát, illetve bevágást a tervezett munkasízig letermelték. A nem megfelelő teherbírással rendelkező, térfogatváltozó agyagokat, salakot és salakos talajféléseket, illetve egyéb talajkeverékeket eltávolították, a kitermelt anyagokat szortírozva ideiglenesen deponálták. A kezdő munkasík egyenletes kialakítása után, a helyi körülményeknek legjobban megfelelő és gazdaságos rétegszerkezet készítéséhez a stabilizálásból próbaszakaszt építettek. A bent maradó talajrétegeket az új töltés alapsíkja alatt teljes szélességben, 50 cm mélységben meszes kötőanyaggal javították.

Az 1. szakaszon a stabilizálás elkészülte és minőségellenőrzése után következett az M-1, M-2 jelű töltésanyag rétegenkénti beépítése, tömörítése. A földmű zárórétégre egy réteg RDG geotextíliát és 40 cm vízzáró jellegű szemcsés kiegészítő réteget építettek be. A 2. szakasz felső 50 cm-es rétegének megvalósításához a kitermelt és helyszínen deponált töltésanyagokat laboratóriumban vizsgálták. A helyi anyagokat iszapos kavics – kavics talajként azonosítva, a stabilizációhoz 5 százalékos cementadagolást irányoztak elő. A technológiaváltás a próbaszakasz építésének feltételével, illetve az ellenőrző mérések megfigyelésének igazolása mellett kapott engedélyt. A földmű zárórétége a tervben előírt műszaki paraméterekkel épült.

Kitermelt töltéstalajok visszaépítése a második 50 cm-es réteg stabilizálásához

Rézsúvvédelem fűmagos geotextília beépítésével

A töltés rézsűinek erózióelleni védelméről 10 cm humuszerítéssel és füvesítéssel gondoskodtak, a bevágás rézsűit fűmagos geotextíliával látták el. A terepfeltöltésekkel, valamint a vízelvezető árkok újjáépítésével, burkolásával a helyi lefolyástalan medencéket megszüntették, a felszíni vízelvezetést megoldották.

Vágánymezők fektetése Platov daruval

Az előzetesen beszállított zúzottkőből a kiegészítő rétegen alsóágyazatot építettek. Az új alj és vasanyag felhasználásával készült vágánymezőket Platov daruval fektették, majd a felsőágyazathoz szükséges zúzottkővet vasúti dozátor kocsikból építették be. A 120 km/h sebeségre és 225 kN tengelyterhelésre átépített pályaszakaszokon a vasúti forgalom 2022.08.28-án megindulhatott.

Az utóbbi évek kivitelezései révén a 20 sz. vasútvonal legkritikusabb szakaszainak stabilizálása elkészült. Ezeken a helyeken a tervezési paramétereknek megfelelően már a jövőbeli forgalomra alkalmas pálya épült. Feladataink azonban nem értek véget, még számos aléptítményhiba helyreállítása áll előttünk a további vonalszakaszokon.

2022.08.28-án megindult a forgalom

